

AWS Nieuws

AUTONOME WERKSTRAFFEN

Jaarlijks tijdschrift | 4de jaargang | 2de semester 2017 //
V.U.: Elegast vzw, Jan De Koninck | i.s.m. Justitiehuis Antwerpen
jan.de.koninck@elegast.be | Belgiëlei 203, 2018 Antwerpen

RELAX

De Probatiecommissie: Wie zijn ze en wat doen ze?

De Probatiecommissie is samengesteld uit een magistraat (voorzitter), een advocaat en een ambtenaar. Ze houdt toezicht op de uitvoering van de werkstraf. Wanneer er zich problemen voordoen tijdens de werkstraf, meldt de justitieassistent/elegast-begeleider dit aan de commissie a.d.h.v. een verslag. De werkgestrafte wordt opgeroepen om te verschijnen. Tijdens de zitting wordt betrokkene bevraagd o.b.v. de info uit het verslag en kan hij kort zijn verhaal brengen. De beslissing van de Probatiecommissie kan tweeledig zijn. Ze kan beslissen om de werkgestrafte een kans te geven om zijn werkstraf opnieuw op te starten maar ze kan ook beslissen om het dossier van de werkstraf over te maken aan het Openbaar Ministerie voor de toepassing van de vervangende straf (gevangenisstraf of geldboete). Bij het nemen van beslissingen hanteert de Probatiecommissie een consequent beleid vanuit een humane benadering.

PROBATIECOMMISSIE

Op 1 augustus 2017 legden wij ons oor te luisteren bij Nadia Verschueren, voorzitter van de Probatiecommissie Autonome Werkstraffen te Antwerpen. Wij geven haar het woord.

Kan u uzelf even voorstellen en de functie van voorzitter verduidelijken?

Ik ben sinds een 3 of 4-tal jaar de voorzitter van de Probatiecommissie betreffende de dossiers AWS. Als voorzitter neem ik tijdens de zitting het woord.

Aan de hand van het verslag wordt er aan de werkgestrafte gevraagd wat zijn verhaal is. Wat heeft hij te zeggen over de situatie die zich heeft voorgedaan? Waarom hebben er zich problemen voorgedaan? Wat is zijn visie op de feiten? Er wordt ook gevraagd naar de persoonlijke situatie van de werkgestrafte omdat dit een ruimer inzicht kan geven over de problemen die zich hebben voorgedaan.

Afhankelijk van de situatie krijgt de werkgestrafte nog een kans. De leden van de Probatiecommissie beslissen samen over het verdere verloop van de werkstraf. De werkgestrafte wordt nog eens gewezen op de afspraken waaraan hij zich moet houden. Als voorzitter van de Probatiecommissie kreeg ik een duidelijker beeld van de maatschappij. Een beeld dat voorheen onvolledig was. De problemen waar personen mee kampen kunnen ernstig en zeer schrijnend zijn. Zo is er o.a. veel armoede. Zeker de eerste jaren als voorzitter was ik erg verwonderd hierover.

Hoe staat u tegenover de autonome werkstraf als maatregel?

Ik heb ook een functie als magistraat en ik merk dat er in de magistratuur vaak onderschattend wordt gedaan over een werkstraf. Het zou z gezegd geen volwaardige straf zijn. Ik voer dan ook actie voor de AWS en prijs deze aan bij mijn collega's-magistraten.

Ik sta dan ook voor 300% achter de AWS. Er is een groot slaagpercentage en het maatschappelijk nut is er zeker. Jongeren (en andere werkgestraften) leren verantwoordelijkheid opnemen. Ze leren dingen die ze niet evident vinden: ze leren op tijd opstaan, ze leren een agenda bijhouden en afspraken nakomen. Er zijn veel jongeren die dit van thuis uit nooit aangeleerd hebben gekregen. En desondanks het bestaan van de smartphone, is het bijhouden van een agenda voor velen niet vanzelfsprekend. Daarnaast kan het uitvoeren van een werkstraf mensen uit hun sociaal isolement halen. Zeker als ze achteraf nog kunnen blijven werken op de prestatieplaats als vrijwilliger. Verder kan ik mijn rol als voorzitter gebruiken om te proberen

de werkgestraften aan te moedigen om hun problematiek aan te pakken.

Wat deed u toezeggen om de functie van voorzitter op u te nemen?

Ik heb de vraag om voorzitter te worden destijds positief beantwoord omdat dit dé kans was om meer 'in de praktijk' te staan. Op de rechtbank gaat het meer over de feiten op zich en wordt er meer via en door de advocaat gecommuniceerd. Op de Probatiecommissie staat de persoon achter het dossier meer centraal.

Door wat laat u zich leiden bij het nemen van beslissingen?

Ik kijk bijvoorbeeld naar of iemand meer of minder begaafd is. Ik probeer rekening te houden met de persoon en zijn gehele context en de moeilijkheden hierin.

De houding van de werkgestrafte op de Probatiecommissie speelt minder mee. Over het algemeen gedraagt de werkgestrafte zich correct op de Commissie. Om de houding van iemand te beoordelen, baseer ik mij op wat er in het verslag van de justitieassistent (of de medewerker van Elegast) staat. Hoe heeft de werkgestrafte zich gedragen bij de justitieassistent of de elegastbegeleider? Hoe heeft hij zich gedragen op de prestatieplaats? Er wordt op de Probatiecommissie een kansenbeleid gehanteerd waar ik volledig achtersta.

Soms heeft een beslissing zware gevolgen voor de werkgestrafte. Daarom vind ik het jammer dat er aan de AWS geen voorwaarden gekoppeld kunnen worden (zoals in het verleden bij de dienstverlening).

Zijn er u mensen bijgebleven, in positieve zin?

Gelukkig zijn er positieve verhalen waarvan er voornamelijk twee mij zullen bijblijven.

Zo was er een dakloze werkgestrafte met diverse zware problemen. Toch is hij er in geslaagd om zijn AWS op een positieve wijze af te ronden, wat zeker niet evident was.

Zo was er ook een man die erg arrogant was op de Probatiecommissie. We wilden hem een andere keer laten terugkomen aangezien een gesprek met hem niet mogelijk leek. Toch kwamen we te weten dat hij volop met een verdedigingsmechanisme kampte door zeer slechte ervaringen in zijn verleden. Uiteindelijk hebben wij een zeer goed gesprek gehad met deze werkgestrafte. De man bleek nooit positieve bevestiging te hebben gekregen. Toen wij hem vanuit de Probatiecommissie een luisterend oor konden bieden, heeft dit uiteindelijk geleid tot een positieve uitvoering van de AWS.

Wist je dat...

We in 2017 een samenwerking zijn aangegaan met:

- Ecoso
- Aralea
- Cultuurdienst Borgerhout
- Voetbal Lyra

PRESTATIEPLAATS IN DE KIJKER CULTUREEL CENTRUM DE KERN

CC De Kern is een theaterschouwburg annex concertzaal op De Bist. Met een gevarieerd aanbod wil De Kern het kloppende culturele hart van Wilrijk zijn. Je kan er comedians aan het werk zien, auteurs horen voorlezen, concerten meepikken of je abonneren op het betere theater.

Kan je de werkplaats even kort voorstellen?

Dit cultureel centrum is gebouwd in 1977 dat oorspronkelijk bedoeld werd als feestzaal voor bals, huwelijken en tentoonstellingen. Voornamelijk de plaatselijke bevolking van Wilrijk kwam hier naartoe.

Sinds 1984 wordt het echter als een volwaardig cultureel centrum beschouwd en is het sindsdien ingebed binnen de dienst Cultuur en Sport, waarbij ook de bibliotheken, zwembaden, ontmoetingscentra en de andere culturele centra toe behoren. Ook mensen van buiten Wilrijk voelen zich meer en meer hiertoe aangetrokken.

Welke taken kunnen de werkgestraften uitvoeren bij jullie?

Tijdens een kennismakingsgesprek worden de taken altijd in overleg afgesproken en duidelijk omschreven. Op deze manier is er nadien geen discussie meer mogelijk. Ook wordt de gezondheidstoestand van de werkgestrafte bekeken.

De specifieke taken die de werkgestraften kunnen uitvoeren zijn de volgende: zaalombouw, stofzuigen, laden en lossen van materiaal. Verder kunnen ze helpen met de techniek zoals lampen inhangen of geluid aansluiten. Ook de toog aanvullen en tafels klaarzetten voor de artiesten kunnen mogelijk taken zijn. Indien iemand rugproblemen of hoogtevrees heeft, worden de taken hierop afgestemd.

Wat was jullie motivatie om mee in het project te stappen?

Ongeveer 10 jaar geleden zijn wij gecontacteerd met de vraag om mee te stappen in het project. We hebben er niet lang over moeten nadenken om onze medewerking te verlenen. Destijds hadden we te weinig techniciers en was alle hulp welkom. Na enkele positieve ervaringen, hebben we besloten onze samenwerking uit te breiden. Vandaag de dag zijn de werkgestraften een belangrijke schakel in

de werking van ons CC.

Wat vindt u van de werkstraf als alternatieve maatregel?

Wij vinden dat dit een grote oplossing kan betekenen. De werkstraf is zeker een beter alternatief dan een gevangenisstraf of een geldboete. Op deze manier wordt de werkgestrafte op een humane manier begeleid, zowel door de mensen op een werkplaats als de begeleidingsdienst van de alternatieve maatregelen.

Hebben jullie al problemen gehad met werkgestraften op de werkvloer?

Jammer genoeg hebben we wel al eens een probleem gehad. Een werkgestrafte waar we veel vertrouwen in hadden, heeft op een gegeven moment materiaal van ons ontvreemd. Hij had dit materiaal te koop gezet in een winkel waar één van onze techniciers toevallig passeerde en zo werd het opgemerkt. Uiteraard werd deze werkstraf hiervoor stopgezet. Dit voorval heeft ons wel aangegrepen waardoor we nadien ook wat voorzichtiger zijn geworden.

Kan je een positieve ervaring met ons delen?

Gedurende een jaar hebben wij eens hulp gehad van een werkgestrafte, die er in geslaagd is om heel veel herstellingen te doen voor ons. Hij heeft het hele assortiment stoelen bijgehouden en opgeknapt. Ook is hij vaak mee op locatie gaan werken. Gaandeweg werd hij eerder als een echte werknemer beschouwd en leerden we hem alsook zijn cultuur beter kennen. Dit zijn zaken dat echt bijblijven.

Krijgen jullie voldoende ondersteuning van Elegast en het justitiehuis?

Jazeker. De medewerkers bereiden de dossiers goed voor. Er wordt ook voldoende tijd genomen voor het kennismakingsgesprek. Gedurende het verloop van de werkstraf wordt er voldoende tussentijdse begeleiding aangeboden, waarbij zij neutraal blijven. De samenwerking verloopt zonder enige moeilijkheden.

ALS WE SAMENWERKEN-DAG

Vrijdag 13 oktober vond naar jaarlijkse traditie de AWS-dag plaats. Op deze dag bedanken wij alle prestatieplaatsen voor hun inzet en engagement die zij aan de dag leggen door de deuren van hun organisaties open te stellen voor werkgestraften & dienstverleners. Dit jaar trokken we met zijn allen naar het gevangenis museum. Het museum is gelegen in de kelder van de landloperskapel op de prachtige site van Merksplas-kolonie.

De AWS-dag omvatte een informatieve excursie met als thema 'Straffen en misdrijven door de eeuwen heen'. Wij waren verheugd dat een 30-tal verantwoordelijken zich konden vrijmaken om af te zakken naar onze AWS-dag. Er waren vertrouwde gezichten bij, maar we mochten ook enkele nieuwkomers onder de verantwoordelijken verwelkomen.

De AWS-namiddag werd ingezet met een lekkere kop koffie en een 'Klosjaars Kramiekse'. Dit streekproduct is een landlopers-broodje op basis van honing, rozijnen en marsepein. In het gevangenis museum toonde een gids ons hoe straffen en misdrijven werden georganiseerd in de samenleving van vroeger tot nu. Daarnaast vertelde een cipier op rust over zijn ervaringen binnen de gevangenis muren. We kregen een kijk op het gevangenisregime en hoe het leven binnen de gevangenis muren zich uiteenvouwt. De getuigenis werd verteld vanuit de persoonlijke beleving van de cipier en gekruid met enkele leuke anekdotes.

Het is een leerrijke en gezellige namiddag geworden. Wij kijken alvast uit naar de volgende editie. Hopelijk jullie ook!

ALLERBESTE WENSEN & EEN SPETTEREND 2018!

Dienst Autonome Werkstraffen vzw Elegast - Potgieter

Jacob Jordaensstraat 73
2018 Antwerpen
Tel. 03 285 91 50
Fax 03 285 91 89
aws@elegast.be

Team Autonome Werkstraffen Justitiehuis Antwerpen

Quinten Matsijslei 55
2018 Antwerpen
Tel. 03 614 52 00
Fax 03 614 52 01
ineke.vanheukelom@wvg.vlaanderen.be